

Bałagan z pracami domowymi

PO CO NOWACKA TO ZROBIŁA

ISSN: 1509-3115 Indeks: 353299

9 771509 311409

♦ TEATR CAPITOL ♦

NAJLEPSZE KOMEDIE ♦ PIKANTNE FARSY ♦ GWIAZDORSKIE OBSADY

Zaproś Tatę do Teatru!

DZIEŃ OJCA - 23 CZERWCA

• KUP

BILET
STANOWISZ

• www.teatrcapitol.pl •

Twój pomysł na prezent
dla nauczyciela
z okazji zakończenia
roku szkolnego!

VOUCHER
do Teatru Capitol!

Patroni Medialni

Partnerzy Teatru

Lewica znowu rządzi. Naprawdę?

Pisanie o Nowej Lewicy i Razem to niestety zajęcie jawne. Ale skoro Czytelnicy pytają, dlaczego ta polityczna reprezentacja lewicy w parlamencie jest tak marna, próbuję odpowiedzieć. Choć robiłem to już wiele razy, a koń, jaki jest, każdy widzi.

Politycy rzadko robią to, co zapowiadali. Niech za przykład posłuży Paulina Matysiak, posłanka Razem. Jako kandydatka pięknie mówiła o wykluczeniu komunikacyjnym, które jest zmurą milionów Polaków. Z tysięcy wsi i miasteczek można się wyrwać, tylko mając zdezelowane auto, bo na inne ludzi nie stać. Trzeba coś z tym zrobić. Trudne, kosztowne, ale nieodzowne. Niewiele w tej sprawie zrobiło PiS, a teraz jest jeszcze gorzej. A posłanka Matysiak? Stała się gorliwą rzeczniczką CPK i szybkiej kolei. Też potrzebnych. Przyjemniej jest chodzić do mediów i popierać głupoty, które przy CPK się mnożyły, niż tulać się po tych setkach miejsc, do których nie można dojechać ani koleją, ani autobusem.

I tak można by pisać o kolejnych lewicowych wybrańcach. Pewnie trzeba będzie to robić, by oszukanych było mniej. I aby otworzyć drogę do polityki takim ludziom, którzy nie wysiądą z pociągu dla wykluczonych i będą rozwiązywać problemy. Aż do skutku.

A Nowa Lewica? Bardziej fatamorgana niż rzeczywisty byt. W praktyce jest to sprytnie skomponowana przez Czarzastego wydmuszka. Po celowym wyeliminowaniu tysięcy działaczy SLD zostali ludzie o szczególnych

cechach charakteru i nieprzesadnej ideowości. Mylący służbę publiczną z prywatą. A demokrację wewnętrzną partyjną z podporządkowaniem Czarzastemu. Za frukty, które rozdaje po uważaniu. Pozujący w mediach na dobrodusznego wujka Czarzasty jest satrapą eliminującym każdego, kto ma inne zdanie niż on albo mógłby mu w przyszłości zagrozić.

Czarzastemu i Biedroniowi zawsze chodziło o władzę. I tylko o władzę. Nawet się z tym nie kryli. Hasło „będziemy rządzić” zastąpiło program wyborczy. Pamiętamy triumfalne mowy Czarzastego, że po iluś latach Lewica znowu rządzi. Naprawdę? Czy Tusk o tym wie? Może by Czarzasty po pół roku rządzenia pokazał jakieś dowody. Jeden wszyscy znają – prawie cały klub Nowej Lewicy dostał posady w rządzie. Można by trochę gorzko zażartować: i niech Bóg ma w opiece nasz kraj.

A wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego? Politycy Nowej Lewicy i Razem okazali się prawdziwymi sztukmistrzami. To jedyne partie lewicowe w Europie, które młodzi ludzie omijają szerokim łukiem. Co jest z nimi nie tak, że przeskoczyła je Konfederacja?

Zaczynamy dyżury redakcyjne.

W poniedziałek będę do dyspozycji Czytelników w godz. 14-16.

A redaktor Robert Walenciak w środę w godz. 13-15.

Telefon: +48 22 635 84 10.

BAKOWSKI

E-PRENUMERATA PRZEGLĄDU

Tyle ciekawych artykułów, tak mało wolnego czasu...

Możesz czytać już w WEEKEND

sklep.tygodnikprzeglad.pl

W NUMERZE

KRAJ

- 8 **Wyboiste drogi Marzeny Kowalskiej**
Bezkompromisowa prokuratorka
- 11 **Zakaz prac domowych**
Niefrasobliwość resortu, chaos w szkołach
- 16 **Lewica na równi pochyłej**
Elektorat nie ma komu zaufać

ZAGRANICA

- 20 **Dryfowanie w stronę mielizny**
Czy bać się skrajnej prawicy w Brukseli
- 24 **Jak wpłynąć na opinię publiczną?**
Lobbying na rzecz Izraela
- 26 **KAB-y, drony, REB-y**
Wojna trwa, taktyka ewoluuje

EURO 2024

- 30 **Życie bez Lewandowskiego**
Szansa nie tylko dla młodych

OPINIE

- 32 **James W. Carden**
Era nuklearna jest teraz

HISTORIA

- 34 **Endecy u boku Gomułki**
Przeważała świadomość racji stanu

MEDIA

- 37 **Trzeba marzyć**
Nagroda Ibiśa dla młodych dziennikarzy
- 38 **Zachęćmy ludzi do czytania**
– rozmowa z Grzegorzem Fibakiewiczem
- 40 **Walka o tantiemy**
Filmowcy ponaglą Sejm

KULTURA

- 42 **Kamperem przed siebie**
– rozmowa z Agnieszką Kokowską
- 46 **Wszystkie nasze strachy**
Na 44. Warszawskich Spotkaniach Teatralnych
- 48 **Uwikłany w życie**
Alfabet polifoniczny Jastruna
- 53 **Culturalia**
- 66 **Polacy nadal malują**
Obrazy z Kolekcji MOCAK-u

NAUKA

- 54 **Granda z grantami**
Jak oceniać badania

ZDROWIE

- 56 **Przełamując wstyd**
Rozmawiamy o zdrowiu intymnym

ZWIERZĘTA

- 58 **Owocowy zawrót głowy**
Musze życie jak z telenoweli

FELIETONY I KOMENTARZE

- 3 **Jerzy Domański**
Lewica znowu rządzi. Naprawdę?
- 19 **Jan Widacki**
Sen o apolitycznej prokuraturze
- 23 **Andrzej Szahaj**
Moralne równanie w dół
- 29 **Roman Kurkiewicz**
Kto to wszystko wygrywa?
- 45 **Tomasz Jastrun**
Wycieczka do eurokołchozu
- 61 **Wojciech Kuczek**
Co w trzcinie piszczy

WALKA O TANTIEMY

Filmowcy ponaglą Sejm

40

MEDIA

42
KULTURA

KAMPEREM PRZED SIEBIE

– rozmowa z Agnieszką Kokowską

58

ZWIERZĘTA

OWOCOWY ZAWRÓT GŁOWY

Musze życie jak z telenoweli

Projekt okładki: Iza Mierzejewska

FOT. ADAM BURAKOWSKI/EAST NEWS, SHUTTERSTOCK

Kup książkę

✉ Ruch oporu PiS

W pełni zgadzam się z treścią i wymową artykułu red. Roberta Walencia. W nawiązaniu do tekstu przesyłam zdjęcie pokazujące, jak usteckie PiS skomentowało wyniki tegorocznych wyborów samorządowych. Napis ukazał się nazajutrz po ogłoszeniu wyników wyborów do rady miejskiej, w których wygrał

dotychczasowy bezpartyjny burmistrz Jacek Maniszewski i jego komitet. Wyrazem niechętniej postawy do wygranych stała się destrukcyjna polityka radnych PiS zarówno na sesjach, jak i w mediach społecznościowych. Tymczasem zaczął się sezon letni i potrzebna jest współpraca.

Antoni Kustos

✉ Polityczne igraszki z prawem i społeczeństwem

Gdy słucha się wypowiedzi polityków w okienku telewizora (nie ma w nim dziennikarzy przedstawiających własne opinie), wyraźnie dostrzegalna jest coraz większa anarchia. Nieznajomość historii Polski to grzech główny społeczeństwa (powtarzamy stare błędy) i pożywka dla współczesnego sobiepaństwa – warcholstwa, które tak obficie prezentuje się w mediach. Trudno zrozumieć, dlaczego „poważni politycy” wyrażają diametralnie różne opinie na temat obowiązującego prawa, w tym

konstytucji. Jeżeli prawo jest względne (zależy od punktu siedzenia lub zasobności kieszeni), jest wodą na młyn dla rozkwitu anarchii w całym życiu społecznym. Sądziłem, że wolne od anarchii jest wojsko – są dowódcy, rozkazy i ich wykonywanie. Ostatnie wydarzenia z żołnierzami strzegącymi granicy z Białorusią pokazują, że nie wyciągnięto wniosków z aresztowania żołnierzy „strzelających” w Afganistanie. To pokazuje, jak pilną potrzebą jest wielopoziomowa naprawa Rzeczypospolitej.

Zbigniew Milewski

✉ Gwiazda Zachodu na wschodzie Polski

Przeczytałam artykuł zachęcający do obejrzenia wystawy Andy’ego Warhola w Rzeszowie. Jako lokalna patriotka chciałabym dodać, że od 2016 r. z Rzeszowa do Medzilaborców, gdzie powstało muzeum Andy’ego oraz jego braci Paula i Jamesa, w miesiącach wakacyjnych (od końca czerwca do ostatnich dni sierpnia) w każdy weekend kursuje pociąg „Wojak Szwejk”. Jak więc może dziwić taka wystawa w rzeszowskim muzeum? (...) Z Rzeszowa pochodzą Jerzy Grotowski, Tomasz Stańko, na scenie Teatru im. Wandy Siemaszkowej wiele lat występował Zdzisław Kozień, w tym mieście zaczynał zespół Breakout z ojcem polskiego bluesa Tadeuszem Nalepą oraz Stanisław Guzek, czyli Stan Borys. Długo mogę wymieniać nazwiska pochodzących z Rzeszowa ludzi kultury, tworzących nawet poza granicami kraju. (...)

Barbara Koziej

ZDJĘCIE TYGODNIA

Krzysztof Żuczkowski

Policjanci na Uniwersytecie Warszawskim. Na prośbę rektora wkroczyli na teren uczelni, usuwając propalestyńskich demonstrantów. Coś takiego nie zdarzyło się od wielu lat. 12 czerwca 2024 r.

17 czerwca mija **20. rocznica śmierci Jacka Kuronia**. Pamiętamy. I widzimy, jak bardzo Go brakuje.

Zbigniew Ziobro jest nie tylko największym szkodnikiem w wymiarze sprawiedliwości, ale także **bardzo marnym prawnikiem**. Jako minister sprawiedliwości przyznał sobie rozporządzeniem kompetencje do przyznawania dotacji bez konkursów. A nie miał do tego prawa. Równie dobrze mógł wydać rozporządzenie, że jest małą dziewczynką. Przyznane w ten sposób 2043 dotacje (z lat 2019-2023) są oczywiście bezprawne („Rzeczpospolita”).

Lobby wiatrakowe naciska na uchwalenie ustawy pozwalającej na budowę wiatraków w odległości 500 m od zabudowań, zamiast dotychczasowej, już i tak zbyt małej, wynoszącej 700 m. Interes firm z tej branży rozmija się tu z interesem społecznym. Będą protesty.

Adam Struzik jest marszałkiem Mazowsza od 2001 r. i będzie nim nadal, po tym jak w ostatnich wyborach dostał rekordowo wysokie poparcie od prawie 75 tys. osób.

Zakład Emerytalno-Rentowy MSWiA za rządów PiS nie wykonywał postanowień przegranych procesów z emerytowanymi funkcjonariuszami służb mundurowych. W 2023 r. w wyniku ponad 9 tys. zakończonych procesów wypłacono poszkodowanym 1,460 mld zł.

W sądach na rozpatrzenie czeka jeszcze ok. 12 tys. spraw. Kilka tysięcy osób zmarło, nie doczekawszy wyroku w swojej sprawie.

Iga Świątek po raz czwarty, a trzeci z rzędu, wygrała

wielkoszlemowy turniej Roland Garros. Jest najmłodszą zawodniczką, która cztery razy triumfowała w Paryżu.

80% pracodawców oczekuje pełnego lub częściowego **powrotu zatrudnionych do biura** zamiast dotychczasowej pracy zdalnej. Pobyt w biurze sprzyja lepszej pracy zespołowej i budowaniu poczucia wspólnoty (**platforma ClickMeeting**).

Wzrosły stawki zasiłku dla bezrobotnych. W zależności od stażu pracy zasiłek waha się od 950,22 do 1814,90 zł. **Bezrobocie w kwietniu wyniosło 5,14%.**

W latach 2018-2023 wydano cudzoziemcom w Polsce **13 mln zezwoleń na pracę, w tym 10 mln dla obywateli Ukrainy.**

Gospodarstwa rolne o powierzchni do 5 ha, choć zajmują tylko ok. 12% powierzchni gruntów w Polsce, stanowią 51% wszystkich ubiegających się o dopłaty bezpośrednie.

Licencje na przejazd bryczką nad Morskie Oko ma 60 woźniców, którzy płacą Tatrzzańskiemu Parkowi Narodowemu 1,7 tys. zł miesięcznie. **W zaprzęgach jeździ ok. 300 koni**, które pozwalają zarobić fiakrowi 150-190 tys. zł rocznie.

1,249 mld zł wyniósł w marcu br. **dług branży gastronomicznej** (Rejestr Dłużników w BIG InfoMonitor).

84 mln ton odpadów opakowaniowych wygenerowały państwa UE w 2021 r. Średnio jest to 188,7 kg na mieszkańca. Od 73,8 kg w Chorwacji do 246,1 kg w Irlandii (Eurostat).

PRZEBŁYSKI

Garmond a Poczta Polska

Pytanie do Sebastiana Mikosza, prezesa Poczty Polskiej. Czy korzystający z placówek pocztowych Garmond Press może robić w Pana firmie, co chce? Tak jak to było za poprzednich prezesów PP z nominacji PiS? Czy Garmond może sobie wybierać, jakie gazety i tygodniki będą sprzedawane w placówkach poczty?

Na odpowiedź czekają nasi czytelnicy.

Prokurator Janeczek mataczy i kłamie

Jest murowanym faworytem do roli w filmie „To nie moja ręka”. Bo kogoś równie beczelnego jak prokurator Tomasz Janeczek trudno byłoby znaleźć. Janeczek pojawia się jak pryszcz poniżej pleców w wielu sprawach, które powinien wyjaśniać na ławie

oskarżonych. To on kazał aresztować Barbarę Blidę, organizował prowokacje przeciwko państwu Kwaśniewskim, szkanował prokuratorów z Lex Super Omnia. Obdarowany przez Ziobrę i Dudę posadą zastępcy prokuratora generalnego ds. wojskowych czuje się bezkarny.

Decyzja kuriozalna i bardzo obraźliwa dla wojska. Szybko głupotę tej nominacji potwierdził sam Janeczek, który w sprawie incydentu na granicy beczelnie kłamie. „Nie miałem wiadomości, nie byłem informowany, podpisałem zlecenie nadzoru, ale...” itd. („Rzeczpospolita”). Wszystko w stylu „nie było mnie przy tym, a w ogóle to zarobiony jestem”. Jedno, co w tym jest prawdziwe, to regularne pobieranie przez Janeczka bardzo wysokiej pensji.

Kamyki w butach Lewicy

O wyjazd do Brukseli próbowali walczyć parlamentarzysty Nowej Lewicy i Razem. Mogli sprawdzić, jaka jest ich popularność u siebie. W terenie. Najgorzej poszło Marcinowi Kulaskowi, charyzmatycznemu posłowi z Olsztyna. Zagłosowały na niego tylko 4164 osoby. Bardzo słabo wypadły też panie Anita Kucharska-Dziedzic z Zielonej Góry (10 380 głosów), Paulina Matysiak (11 648) i Anna Maria Żukowska (13 712). Na gościnne występy wybrał się z Warszawy na Śląsk Maciej Konieczny. Poparło go 24 551 wyborców. Nie pamiętamy, by ktoś z Lewicy miał tam równie koszmarny wynik. I puenta: tysiące występów w telewizjach nie zrobiło im dobrze. A wyborców nie oglupiało na tyle, by na tych kandydatów głosować.

Z Watykanu do więzienia

Polikarp N., franciszkanin, był m.in. pracownikiem watykańskiego Sekretariatu Stanu i współpracownikiem papieża Franciszka. Ale nie za to stanął przed sądem w Elblągu. Prokuratura zarzuca mu wiele przestępstw seksualnych wobec małoletnich. Zakonnik miał w latach 2006-2016 gwałcić w kraju i za granicą chłopców, którzy nie mieli ukończonych 15 lat. Zawiadomienie o pedofilii Polikarpa N. zgłosił delegat zakonu franciszkanów ds. ochrony dzieci i młodzieży. Warto to podkreślić, bo częściej mamy do czynienia z ukrywaniem krzywd dzieci i mataczeniem. Polikarp N. może trafić do więzienia na 15 lat.

PYTANIE TYGODNIA

Czy państwo ma siłę, żeby rozliczyć złodziejstwo PiS?

MEC. RYSZARD KALISZ,

prawnik, były polityk

Miarą siły państwa jest doprowadzenie do egzekwowania prawa. Dlatego jednym z ważnych elementów jest pociągnięcie do odpowiedzialności osób, które popełniły przestępstwa w trakcie sprawowania rządów w Polsce. Widać już wyraźnie, że mamy do czynienia z wieloma przestępstwami dokonywanymi przez osoby, które przez te osiem lat sprawowały władzę na wielu szczeblach. Dlatego dzisiaj prokuratura, służby specjalne i służby mundurowe muszą uruchomić wszystkie swoje zasoby demokratyczne, żeby móc sprawiedliwość wyegzekwować. Jest to jednak niezwykle trudne zadanie, dlatego że PiS, mając świadomość sytuacji i popełnianych czynów, zabetonowało wiele instytucji państwa, w tym prokuraturę. W niej zaś panuje swego rodzaju dwuwładza – jedni prokuratorzy zorientowani są na poprzednich szefów, a drudzy na obecnych.

DR HANNA GAJEWSKA-KRACZKOWSKA,

prawniczka, wykładowczyni

Państwo ma odpowiedni instrument, jakim jest instytucja postępowania karnego. Chodzi o rozliczenie przede wszystkim przestępstw dotyczących przekroczenia uprawnień przez funkcjonariuszy PiS. Jedyne, co może być problemem, to brak pewnej determinacji ze strony zarówno organów ścigania,

jak i sądów. Przy czym ten brak determinacji nie jest objawem złej woli, ale wynikiem procedur przewidzianych w Kodeksie postępowania karnego, a są one niesłychanie gwarancyjne. W związku z tym to wszystko trwa. Szczególnie że wiele przestępstw dotyczy przekroczenia uprawnień, a to są sprawy oparte głównie na dokumentach i ich analizach. Gdyby jednak państwo nie przestrzegało procedur, cały proces rozliczeń zamieniłby się po prostu w inkwizycję, co nie jest pożądane w demokratycznym państwie prawa.

PIOTR NIEMCZYK,

ekspert z zakresu bezpieczeństwa

Chyba nie bardzo. Wszystko dzieje się bardzo wolno. Osoby, które są odpowiedzialne za marnowanie publicznych pieniędzy m.in. na prywatne wydatki, zdążyły wygrać wybory do Parlamentu Europejskiego. Ale to pokazuje, że mamy problem nie tylko z opieszałością służb czy prokuratury, ale również z tym, że spora część polskiego elektoratu głosuje na osoby odpowiedzialne za gigantyczne przewady. Nie jest to więc jedynie kwestia opieszałości państwa, chodzi też o świadomość społeczną, co jest w polityce dopuszczalne. Państwo nie zdaje tutaj egzaminu ani ze skuteczności w ściganiu przestępstw, ani z uświadamiania społeczeństwa.

Rozmawiał Kornel Wawrzyniak